

TORONTÁI

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljtjeva (Zápolya) u.	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Bečkerek			
Din		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délelben	1 Din

Az angol munkáspárt megbízatása a kormányalakításra.

A „Torontái” tudósítójának távirata

London, jan. 21.

Ma este szavaznak a munkáspárt bizalmatlansági indítványáról. Bizonyosra veszik, hogy a Baldwin-kormányt leszavazzák. Macdonald kész listával várja megbízatását a kormányalakításra.

A munkáskormány nem a legbiztosabb kilátások között veszi át a vezetést, a vasuti sztrájk miatt amelynek a kitörését nem tudták megakadályozni.

A „Times” közli a munkáskormány tagjainak névsorát és örömet fejezi ki azon, hogy a lord kancellári székbe Parmcore lord kerül. A szavazás eredményét éjjel hirdetik ki. Remélik, hogy a kormány bukható indítványnak hetven szó többsége lesz.

A munkáspárt kormánylistája a következő: Macdonald miniszterelnök és külügyminiszter. Olynes igazságügy, kincstári kancellár: Snowden. Belügy: Hendersohn. Hadügy: Themas. Admirális: Hal dane lord. Munkásügy: Wesp. Egészségügy: Withley. Közoktatás: Trevelyan. Élelmezési: Róbert.

A „Daily Telegraph” jelentése szerint Baldwin holnap lemond és a király Macdonaldot bizza meg az ügyek vezetésével. Az új kormánynak legalább két hétre van szüksége míg a parlamentben bemutatkozhatik.

Az angol vasutassztrájk teljes.

A „Torontái” tudósítójának távirata

London, jan. 21.

Éjfélkor Angliában, Skociában és Wallisben beszüntették a munkát a mozdonyvezetők szakszervezetéhez tartozó vasuti gépészek, mozdonyvezetők és fűtők. A sztrájkolók számát még nem állapíthatják meg, mert a vasutársaságok kijelentése szerint, az alkalmazottaknak csak kétharmada sztrájkol. A mozdonyvezetők szakszervezete ellenben közli, hogy a vonatok kilenctized részét beállítják.

A forgalmi miniszter utasítására a tej, kenyér és egyéb élelmiszerek szállítására minden teherautómotort elreklírálnak. A személyforgalmat a legkisebbre redukálják. A tehervonatok csak élelmiszert és szénét szállíthatnak.

A sztrájknak a politikai életre is nagy kihatása lesz és mindenesetre nagyon rontja a munkáspárt tekintélyét.

Az egész sajtó a sztrájkmozgalm ellen foglalt állást és élesen elítéli a szakszervezetek működését.

Az ellenzéki blokk megalakítása az előtérben.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 22.

Miután a szkupstina 23-ikán, szerdán újra összeül, a képviselők nagy része már visszatért a fővárosba.

A klubokban nagyban folynak a megbeszélések a különféle aktuális kérdések fölött, amelyek között előtérben áll az olasz-szerb meg egyezés és az ellenzéki blokk megalakítása.

A radikális-klub kedd délutánra klubülést hívott egybe, amelyet azonban valószínűleg nem fognak megtartani, miután sok képviselő csak kedd este érkezik meg Beogradba, a klub vezetősége pedig a fontos kérdéseket csak az összes képviselők jelenlétében akarja tárgyalni.

Dr. Korosec, a klerikálisok vezére ma délelőtt meglátogatta Pasity miniszterelnököt, akitől az olasz-szerb meg egyezés és Fiume kérdéséről informáltatta magát. Belpolitikai kérdést nem érintettek.

Az ellenzéki blokk megalakításának ügye igen előrehaladott stádiumban van. Dr. Spaho, a muzulmán-párt vezére, akire a klerikálisok és a demokraták egy közös megbeszélés miatt vártak, ma reggel megérkezett Beogradba.

Mint hogy az ellenzéki pártok vezérei most már mind együtt vannak, a mai nappal megkezdődnek

a tárgyalások a blokk megalakítására.

Davidovity Ljuba, a demokraták vezére, ma tanácskozott Jovanovity Jovánnal, a földművesek pártjának vezető embrével, a földműves-pártnak az ellenzéki blokkba való belépéséről. Jovanovity a tárgyalások folyamán kijelentette, hogy semmi olyan akadály nincsen, amely pártját visszatartaná a blokkba való belépéstől. Davidovity ezután meglátogatta dr. Spahot, akivel ugyancsak hosszú ideig tanácskozott az ellenzéki csoportok akcióiról.

Dacára annak, hogy az ellenzéki körökben ugyancsak mozgalmas az élet, a radikális körök még mindig teljes nyugalommal szemlélik az ellenzéki forrongását, mert biztosra veszik, hogyha a blokk meg is alakul, a kormánybuktatáson kívül messzebbmenő programja nincsen.

A demokraták nem lesznek képesek összeállítani egy olyan programot, amely az egyes pártokat, így különösen a föderalistákat kielégítse. Azonkívül az egyes ellenzéki pártok bizalmatlanok egymás iránt. Az ellenzék ama bizakodását pedig, hogy a kormányt támogató németpárt és a dzsemijet szintén belép majd a blokkba, a radikálisok nem hiszik, mint hogy több engedményt a blokk sem biztosíthat a két pártnak, mint amennyije jelenleg van.

A külügyminisztérium intézi a szerb-olasz határmegállapítást.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 22.

A beogradi kormány felhívására az SHS-olasz határrendező bizottságok tegnap Beogradba jöttek. A delegációk Laginja volt horvát bánnál az élükön az este érkeztek meg a fővárosba. Ma délelőtt hosszabb konferencia volt a külügyminisztériumban Ninesity Momcsilo dr. külügyminiszter részvétele mellett. Az értekezleten megállapították, hogy a határrendezés kérdésében volta-

képpen az SHS-olasz delegációnak kellett volna döntenie, mint hogy azonban a két állam kölcsönös meg egyezéssel módosította a rappalói szerződést, a további tárgyalásokra a kormányok, illetve a külügyminisztériumok illetékesek. A külügyminisztérium most azért hívta meg a delegátusokat, hogy tájékozódást szerezzen az eddig végzett munka felől.

Villamosvasut Poprádról Dobsinára? Tudósítónk jelenti: Évekkel ezelőtt nagy harc folyt Igló és Poprád között a dobsinai vasut építésének ügyében. Közben kitört a háború s Poprád már kezdett nem számítani a dobsinai vasutvonal tervében. Az utóbbi időben azonban újabb tervvel foglalkoznak tekinté-

lyes poprádi polgárok. A terv: villamosvasutat építeni Poprádtól Dobsinára. A terv szerint az építési anyagot a kassa-oderbergi vasut adná, az áramot a Tátrai villanytársaság, a munkaerőt a katonaság s a többi kiadást pedig egy érdekes csoport fedezné.

Németország gazdasági életének egységét kívánja helyreállítani.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Berlin, jan. 21.

Stresemann külföldi újságírók előtt visszautasította Poincarének a jóvátételi szolgáltatásokért tett szemrehányását.

A kancellár kijelentette, hogy Németország mindaddig nem is gondolhat jóvátételre, míg a német gazdasági élet egységét nem állították helyre. A német politikának az alap gondolata, hogy Németország szuverenitását, amennyire azt a versaillesi szerződés meghagyta esor-bítatlanul, fenn kell tartani.

Konfliktus az Unio és Mexiko között.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Páris, jan. 21.

Newyorkból jelentik, hogy az amerikai kormány nyolc hadihajót küldött Veracruzba. Az expedíciót azzal indokolják, hogy a mexikói felkelők tüzérége tüzelt egy amerikai gőzösre, amely Tampies körül megkísérelte a blokád áttörését.

A magyar jóvátételben 1926-ig moratórium lesz.

A „Torontái” tudósítójának távirata

London, jan. 21.

A pénzügyi albizottság a magyar jóvátétel ügyében úgy döntött, hogy 1926-ig teljes moratórium legyen. 1926-tól további öt évig pedig részleges moratórium.

A határozat azonban nem végleges, mert a jóvátételi bizottság megerősítésétől függ.

Népszövetségi titkárság Budapesten.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 21.

A Magyarország című lap arról értesül, hogy a jóvátételi döntés után népszövetségi titkárság alakul Budapesten. A Népszövetség főmeg-bizottja egy hollandi vagy egy svéd politikus lesz. Mellette egy francia vagy egy olasz delegátus.

Angol herceg a magyar trónon?

Egy bécsi hétfői lap azt a hírt terjeszti Bethlennek az angol királynál történt audienciájával kapcsolatban, hogy a kihallgatás az egyik angol hercegnek a magyar trónra való meghívásával függ össze.

HIREK

— jan. 22.

A magyar-párt helybeli vezetősége felszólít minden magyar választót, hogy személyesen győződjék meg róla, fel van-e véve a választói névjegyzékbe vagy nem. A választói névjegyzék másolata megtekinthető naponta délelőtt 8-ól 12-ig és délután 3-tól 5 óráig Strósz Béla párttitkárnál (Merey-u. 8.)

A pápa segélyakciója a németországi inség leküzdésére. Rómából jelentik: A pápa felszólította az összes nunciaturákat és püspökségeket, hogy élelmiszert, pénzt és ruhaneműket gyűjtsenek Németország inségében szenvedő lakossága számára.

A vajdasági diákokthoz ügye. A Beogradban tanuló vajdasági egyetemi diákok diákokthoz akartak létesíteni Beogradban, amelynek alapszabályait az egyetem rektora azonban nem hagyta jóvá. Az elutasító végzésnek az az indoklása, hogy a „vajdasági” kitétel a címben sérelmes a többi diákokthozra nézve.

Kürti István temetése. Óriási közönség részvétele mellett temették el tegnap a fiatalon elhunyt Kürti István törvényszéki irodasegédjét. Az impozáns részvét, amelyből a város közönségének minden rétege kivette a részét, azonban Kürti Istvánnak, a műkedvelőnek szólott, aki a művészet hatalmával hódította meg magának az emberek szívét. Temetésén a tüzoltók műkedvelői nevében Deutsch József buszuztatta, míg koporsójára a tüzoltók műkedvelői, az Ady Társaság színházának tagjai és a törvényszék tisztviselői kara küldött koszorút.

Elítelt ruhafelvitel. Konstantin Györgye veliktoráki földmives fölötte ítélkezett ma a törvényszék büntető tanácsa. Konstantin, aki különben többszörösen büntetett előéletű ember, azzal volt vádolva, hogy Urszin Péter ugyancsak veliktoráki lakostól ruhaneműket lopott néhány száz dinár értékben. A bíróság a beigazolt tények alapján Konstantint egy évi börtönrre ítélte, amelyből két hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A vádlott megnyugodott az ítéletben.

Kolos Janka hangversenye minden esetre fölötte fog állani azoknak a művészi élvezeteknek, amelyekben részünk volt az utolsó időkben. A művésznek briliáns vonótechnikája, bámulatos tudása, hangjainak csábos légysága meghódítja neki a hallgató szívét. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés. Jegyek előjegyezhetők az Orientnél.

A Zseljeznieski Sportklub közgyűlése. A Zseljeznieski Sportklub február 2-ikán tartja rendes évi közgyűlését.

Ítélet az orosz szociálforradalmárok ügyében. A szociálforradalmárok ügyében hozott ítéletet a szovjetkormány végrehajtó bizottsága megváltoztatta. Tizenegy halálra ítélt ítéletét öt évi nehéz börtönrre és 8 börtönbüntetésre ítélt ítéletét felére szállította le. Az ítélet enyhítését a nemzetközi helyzetre való tekintettel határozta el a szovjet.

A demokrata-párti városatyák tüntetőleg távolmaradnak a közgyűlésektől.

A legközelebbi ülésen benyújtják lemondásukat. — Nem vesznek részt többé a város ügyeinek intézésében. — Igazságtalannak mondják az új testület kinevezését.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 22.

A demokrata-párt helybeli Pribiesevity frakciója, amely a választások alkalmával Jaksity Milutin g. kel. esperest léptette fel listavezetőnek, a helyi szervezet elnökének, dr. Matity Misának elnöklése alatt ülést tartott a demokrata klubban, amelyen nagy horderejű és mindenestre szenzációs határozatokat hozott.

A konferencia első pontja volt a felsőbbrendű választókerületben lévő két demokrata frakció egyesítése. A választások előtt ugyanis, mint ismeretes, két táborba oszlottak a demokraták. Az egyik csoport, amelynek élén Jaksity Zsarko dr. volt képviselő állott, Pribiesevity politikáját követte, a másik pedig Setyerov Szlavko dr. képviselő vezetése alatt, Davidovity Ljuba irányelveit tette magáévá. A széthúzásnak elmaradhatatlan következménye az erők megoszlása volt, amely a választások alkalmával ugyancsak erősen éreztette hatását. A demokrata-párt a kettős lista folytán óriási szavazatszámra dacára is csak egyetlen egy képviselőt küldhetett be a parlamentbe. A visszás állapot tarthatatlanságát, az egyesülés feltétlen szükségességét mindkét részben belátták s csakhamar tárgyalások indultak meg az ellentétek elsimítása és a béke helyreállítása végett. A megkezdett megbeszélések azonban nem jártak a kellő eredménnyel, sőt ellenkezőleg, rövid idő múlva megszakadtak anélkül, hogy egyezés létejt volna.

Legutóbb a főbizottság is magáévá tette az ügyet és háromtagú küldöttség delegálását határozta el, mely azzal a feladattal jönné Beeskerekre, hogy a pártegységet újra helyreállítsa. A hármast bizottság érkezését több ízben jelezték, Agatonovity, Vulovity és Szavesity képviselők azonban, akikből a delegáció állna, még mai napig sem tettek eleget küldetésüknek.

A konferencia most ebben az ügyben úgy döntött, hogy február elsejéig vár a békítő delegációra. A határidő lejártával, abban az esetben, ha akkorára sem érkeznének meg a kiküldöttek, felszólítják a Davidovity frakció elnökét, Sztanovity Mata gimnáziumi igazgatót,

Az Ady Társaság Csokonai ünnepe. Csokonai Vitéz Mihály születésének százötven éves fordulóját az Ady Társaság február 2-ikán egy matiné keretében ünnepli meg. A matinén Szántó Róbert (Subotica) Marok Ernőné (Saresa), Rubin Böske és Láng Imre szerepelnek. Az Ady Társaság tagjai a matinén díjtalanul vehetnek részt, nemtagok belépti díja tíz dinár.

Koszorúmegváltás. Crnkovics Kató Kürti István elhunytá alkalmából az Orient útján koszorúmegváltásként 50 dinárt adományozott az önkéntes tüzoltótestületnek,

hogy Matity Misa dr.-ral, a Pribiesevity csoport elnökével együtt hirdessen egy közös közgyűlést, amelyen a főbizottság döntésének és az alapszabályoknak megfelelően egységes, közös pártvezetőséget választanának. Amennyiben ez a lépés sem járna eredménnyel, a párttagok maguk veszik kezükbe az ügyet és saját iniciatívájukra, a pártelnökségekre való tekintet nélkül összehívják egy közös értekezletet, amelyen új vezetőséget választanak. A határozatról értesítik a párt vajdasági titkárát, dr. Boskovity Dusan pansevoi képviselőt, aki viszont a döntést közli a főbizottsággal.

Az ülés másik, nem kevésbé nagyszabású pontja a demokrata-párt állásfoglalása volt az új beeskereki képviselőtestülettel szemben. Az értekezleten elhatározták, hogy a legközelebbi városi közgyűlésen erősen tiltakoznak az ellen, hogy öt év után még mindig antidemokratikus módon, kinevezés útján állítják össze a képviselőtestületet és nem választás útján. Másodsorban pedig, mert igazságtalannak, a számarányt teljesen negligálva járt el a belügyminisztérium. A mult képviselőtestületben negyven demokratapárti tag ült, ezzel szemben a mostaniban csak tizenöt. Ha a legutóbbi választás adatait veszik figyelembe — mondja a határozat — és eszerint jártak volna el, a szavazatok száma után, amely majdnem elérte a radikálispartí vokok összegét, csaknem ugyanannyi tagnak kellene résztvenni a város ügyeinek intézésében, mint amennyi radikálispartí van. Ezzel szemben a számarány az hogy nyolevan radikális városatyával szemben tizenöt demokrata került be a képviselőtestületbe. Eppen ezért a demokrata-párt Pribiesevity frakciója elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlésen a tiltakozó beszéd elhangzása után

az összes demokrata képviselőtestületi tagok lemondanak, elhagyják az üléstermet és a jövőben nem vesznek részt a város ügyeinek intézésében.

Tiltakozásukat és leköszönésüket írásban is közlik a belügyminisztériummal.

Köszönetnyilvánítás. A szegényház vezetősége, a szegényház lakói nevében, ezúton mond hálás köszönetet Potven Györgynének, aki a gör. kel. vizkereszt alkalmából szappant, paradicsomot, lisztet, cukrut, zsirt és mákot küldött a szegényháznak. — A multkori számunkban, a szegényháznak küldött tizenkét és fél kilogramm szalonna ajándékozójaként téves nevet közöltünk. Az adományt a „Bur”-asztaltársaság küldte a szegényháznak.

Az Auto legújabb száma gazdag tartalommal megjelent és kapható az Orientnél. Ára 18 dinár.

Az ujságiróbál iránt, amely február 16-án lesz, már most óriási az érdeklődés. Nemcsak Beeskerek, de az egész megye területéről lesznek résztvevők. Ez az élénk érdeklődés mindenestre annak tudható be, hogy az ujságiróbál tradíciószerűleg mindig az idény legsikerültebb bálja volt, ahol a fesztelen jókedv és közvetlenség volt az uralkodó. Ez az ujságiróbálak hagyománya, amely fokozottabb mértékben lesz meg a mostani bálon, amely álarcsjelmez lesz.

Szabók figyelmébe. A legegységesebb férfi divatlap a világhírű Mayfarth Fashion tavaszi kiadása most jelent meg és egyedül az Orientnél kapható, amelynek erre a lapra a Bánság területén egyed-árusítói joga van. A gyönyörű kiállítású divatlapot kívánságára házhoz küldik, vagy postai utánvétellel.

Elveszett lovak. Sztajity Vasza vásártéri földmivesnek folyó hó 14-én elveszett két pejkancája (két és három éves jól fejlett állatok), Aki befogásukról tud, jelentse be azt a rendőrségen.

Vanderbilt vasuti jegye. Az amerikai lapok a közönség mulattatására és nyilván tanulságul is, vidám történetet mesélnek el W. C. Vanderbiltról, a Newyork Central Railway elnökéről és főreszvényeséről. Vanderbilt a közelmúltban Buffalóba utazott a saját vasutján és észrevette, hogy a jegyellenőrző kalauz, aki egymásután kérte el az utasok jegyét, őt magát nem szólította meg. A vasutkirály azonban ezt rossz néven vette és kötelességmulasztást látott a dologban, ráripakodott a kalauzra, hogy miért nem kéri tőle a jegyét, ez a kötelesség, minden jegyet meg kell néznie, különben felelős az esetleges kárért. A kalauz türelmesen végighallgatta a dorgatóriumot, aztán elkérte nagyhatalmu elnökének a jegyét. Vanderbilt a zsebébe nyult, de jegyet nem vett elő. Másik zsebébe nyult, harmadikba, végig a ruhája összes zsebeiben, s a jegy nem került elő.

— Valamivel gyorsabban kérem — mondta hivatalosan és szigorúan a kalauz — a dolgom sürgő.

Hiába kutatózott Vanderbilt a zsebeiben, egyre idegesebb lett és végül pirulva kellett bevallania, hogy a vasuti jegye nincs meg.

— Mivel jegy nélkül utazik — folytatta szolgálati hangon a kalauz —, a szabályzat értelmében kettős viteldíjat fizet.

És Vanderbilt nem tehetett egyebet, minthogy saját esapdájában megfogottan kifizesse a dupla vasuti jegy árát.

*** Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföld piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. főkéjénél (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.**

A bolgár komitászok új főhadiszállása. Szófiából jelentik: A bolgár-macedon szervezetek Alexandrov Tódor hírhedt komitász vezér elnöklése alatt ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy főhadiszállásukat Carigradba helyezik át. Az áthelyezés állítólag Cankov bolgár miniszterelnök kívánságára történt.

* Az International Bioskop szenzációja. Két világláger, melynek mindegyikét csak egy napi előadásra sikerült megszerezni. Kedden 6 órakor közkívánatra A lavina, fél 9 órai kezdettel pedig A Scheik, a Paramount filmgyár csodaszép felvétele, a legújabb filmstar, Rudolpho Valentino felléptével. A szép Valentinoért rajong ma az egész világ hölgyközönsége. Partnere a szépséges Ágnes Ayres, ki megtudja majd velünk értetni a hevesvérű Scheiknek szerelemre lobbanását, ki épp oly tökéletes az exotikus környezetben, mint a film modern részében. — Szerdán 5, 7 és 9 órai kezdettel Az orkán. Fenomenális! Találóból kifejezést nem is lehet az Orkánra elképzelni. Látni fogják a borzalmasságában is szép hólavina fergetegszerű rombolását, a megáradt hegyi folyónak hullámaival küzdő gyönyörű leányt, a száz mérföldre terjedő pusztító erdőégést, amin egypár embernek kell utat törni és ahol két férfi küzd a csodaszép nő szerelméért. E tüneményes filmnek nincs egy parányi része sem, ami nem bilineselné le a figyelmet a végtelenségig. Ebben a filmben minden másképp történik, mint ahogyan várják, minden azonban a legjobban történik.

* **Áttulások és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár**. Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérgazdátó 52.

* **Vas- és fémöntvényeket** Krausz-nál, Veliki Becskerek. — Telefonszám 329.

Herezeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek 4-ik számában folytatódna Erdős Renée és A. M. Williamson érdekes regényei. Közli a lap azonkívül Bársony István és Sas Ede elbeszélését, Herezeg Ferenc, Lyka Károly és Ruzitska Mária cikkeit, Kosáryné versét, Bakonyi László aforizmáit, Mühlbeck Károly elmés fejleceit, számos művészi és időszerű képet és a lap rendkívül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 15.000 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16.

Tárgyalás a csehszlovákokkal az utlevélügy egyszerűsítésére. Bukarestből jelentik, hogy a csehszlovák kormány felhívta a román kormányt közös tanácskozásra az utlevélügy gyakorlatibb berendezése céljából. A román kormány nem sokára válaszol a megkeresésre, mert hajlandó a tárgyalásokat megindítani.

Sport

Beograd. Jugoszlávia—Konkordia 8:0, Jugoszlávia fölénytel győz.

Az SHS és osztrák reprezentatív csapat mérkőzése február 10-én lesz Beogradban. Az SHS állam legjobb csapata a „Jugoszlávia” pedig március hónapban mérkőzik Wienben az ottani „Sloki”-val.

ÁlcSENDŐRÖK rablótámadása a külvárosban.

Két helyen raboltak fegyveres, csendőrruhát viselő banditák. Akik fegyvert kutatnak.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, jan. 22.

Vakmerő rablótámadás történt szombaton este hét óra tájban a Gyura Jaksitya (Petőfi) és a Miletityeva (Temesvári) utcában. A Becskereki bűnügyi krónikában szinte példátlanul álló esetről a nyomozás érdekében tegnapi számunkban nem emlékezhettünk meg s így a közönség kissé késői informálása rajtunk kívül álló okból történt.

Az első rablótámadás szombat este hét óra előtt történt a Gyura Jaksitya (Petőfi) utca 1718-as számú házában. Dojkov Marinko földműves lakik itt. A kérdéses időben a házában csupán Dojkov felesége és annak két nő ismerőse tartózkodott. Az asszonyok zörgetésre lettek figyelmesek. Mit sem sejtve, ajtót nyitottak és ekkor vették észre, hogy három bekormozott arcú férfi áll velük szemben, akik közül az egyik katonai egyenruhát viselt és kezében fegyvert tartott. A megrémült asszonyoknak a furesa idegenek csakhamar megmagyarázták, hogy fegyvert jöttek keresni a kapitány parancsára és ezért kénytelenek lesznek házkutatást tartani. Hogy azonban ez alatt az idő alatt ne alkalmatlankodhassanak nekik az asszonyok, összekötözték őket és az egyik bandita őrizetére bízta. A katonaruhás támadó az ajtóban foglalt helyet, hogy esetleges meglepetés ne érhesse társait és idejekorán jelt adhasson, ha idegenek közelébe lépnek a lakásba. A harmadik rabló ez alatt vállatára fogta Dojkov Marinkónét és meggyilkolással fenyegette, ha elő nem adja pénzét és értéktárgyait. A halálra ijedt asszony remegve adta át vagyonkáját, ötezer dinár készpénzt és kétezeröttszáz dinárt érő aranydukátjait és kétszázötvenet hangoztatta, hogy mindezt odaadta s ha menten agyonütik, akkor sínesen több aranya vagy pénze. Hosszas keresés után végre elégedetlenül távozott a három rabló,

miután előzőleg figyelmeztették az asszonyokat, hogyha zajt mernek ütni, életükkel játszanak. A megrémült asszonyok csak nagysokára merészkedtek ki az utcára, ahol kiáltásaikra csakhamar összefutottak a szomszédok. A rablóknak természetesen ekkorra már hiult helyük volt.

Röviddel ezután a Miletityeva (Temesvári) utca 2751-es számú házba állítottak be Király György kötelverőmester lakására. Itt is azzal zörgettek be, hogy a csendőrkapitány küldte őket azzal az utasítással, hogy házkutatást tartanak, mert egy feljelentés szerint fegyvert rejtgetnek. Király jóhiszeműen beengedte őket a lakoszobába és csak ekkor vette észre, hogy az állítólagos csendőrök arca be van kormozva és hogy egyikük katonaruhát visel. Alig eszmélték rá, hogy valtképpen rablók rejtőznek a furesa egyenruha alatt, a támadók már gondoskodtak is ártalmatlanná tételükéről. Király Györgyöt és öt inasát betuszkolták az éléskamrába és rázárták az ajtót, feleségét pedig felszólították, hogy adjon elő minden értéktárgyat, különben a halál fia.

A rablók körülbelül két óra hosszat tartózkodtak a lakásban és ez alatt az idő alatt minden valamirevaló ékszertárgyat sikerült megkaparítaniok. A gazdag zsákmányban kétezeröttszáz dinár készpénz, két óra, hatszáz ezüst koronás, hat darab gyűrű, egy arany férfilánc, két női lánc, 2 broche (egy arany és egy ezüst), egy tula órá, harminceket méter vásznat, egy blouzra való selymet és több apróbb ruháneműt vittek el.

A kihallgatásokat szakadatlanul végzi Radulovity alkapitány. A nyomozás nagy apparátussal folyik. A rendőrség reméli, hogy hamarosan kézrekerülnek a tettesek.

IRODALOM

Walter Gyula. A vágyaim. Az erdélyi, magasra lendült magyar irodalom egyik legerősebb reprezentánsa az előttünk lévő verseskötetek szerzője: Walter Gyula. Az irodalom széles területén fejt ki átfogó munkásságot és ahol csak ékes írásokba foglalt szava elhangzik, a mélységekben járó művész súlyos és visszhangos lelki megnyilatkozását érezzük és értékeljük. Kritikai írásai egy messzire látó, kifinomodott izlésű gondolkodó differenciáló megállapításai, versei pedig egy nemes tüzekben izzó, ihletett lélek tömör és tiszta formákba ömlő látomásai. Dus költői fantázia hívja életbe Walter Gyula kristályos versorait, amelyekben élő fájdalom és a lélek legmélyéről feltörő színes vívódások lüktetnek. Ezeket a beszélő képeket, ezt a művészi gondolatköntöszt Walter Gyula maga teremtette meg a maga gazdag költői invenciójából és innen az a nemes

egyéni veret, amely most megjelent kötetének is kivételes helyet biztosít az újabb magyar költészetben. Dalai mindegyike mögött valami misztikus háttér borong és minden költeménye a gondolat távoli perspektíváját tárja fel, mert a léleknek e tüzes revelálásaiban sokkal több a tartalom, mint amennyire a büszkén ömlő verssorokban a nemes érc fényével megcsillan. Walter Gyula igazi költői tehetség és igazi költői érték, akinek dalait meg kell hallgatni, mert szárnyalni tanítja a megértő, a művészet tiszta régióiba vágyódó lelkeket. (b. l.)

Halászatunk az Adrián. 1922-ben 1.790.440 kg halat fogtak. Ebből a Sardine r.-t. Splitben feldolgozott 135 ezer, a Semguinelli gyár Korinzsában 145 ezer, az angol-osztrák bank konzervgyára 192 ezer kilogrammot. Ezen gyártmányok legnagyobb részét exportáltuk.

Próbavágatással állapítják meg a husárákat a becskereki mészárosok.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, jan. 22.

A folyton növekedő drágaság, amely természetesen azt eredményezte, hogy a fogyasztók állandóan a közvetítőt, a kereskedőt szidják, arra bírja a termelőket is, hogy némileg engednek a kártyáikba belenézni, azért, hogy igazolják magukat a hallatlan áráért.

Igy a mészárosok azzal az indítvánnyal fordultak a városi tanáshoz, hogy a tanács és a mészárosok által kiküldendő tagokból egy bizottságot alakítsanak, amely minden tizenegy napban megállapítaná a husárákat egy próbavágás alapján. Ilyenformán minden kéthétben egy kis index kerülne a kezébe a fogyasztónak arra nézve, hogy az elmúlt időben drágult vagy olcsóbbodott-e a megélhetés.

A terv szerint a bizottság a mészárosok tőkésével venné meg a próbamarhát és a próbavágás eredményéhez képest állapítaná meg aztán egységesen az árakat a kérdéses kétheti időtartamra, amíg az új próbavágás ideje el nem érkezik.

A mészárosok tervezte mindenestre nagyon szép és tiszteltre méltó, csak az a baja, hogy általa az élet bizony nem válik olcsóbbá. Csak az az egy tapasztalatunk lesz, hogy legalább pontos statisztikai adataink lesznek arról, hogy mennyi pénzünk kellene hogy legyen ahhoz, hogy megéljünk.

Közgazdaság

Magyar kereskedelmi tengerészet Fiumében. Rómából jelentik, hogy Nemes Albert magyar követ hírlapírók előtt a következő nyilatkozatot tette: Mi magyarok nagyon örülünk neki, hogy a fiumei kérdést végre rendezték. Magyarország elsőnek érzi majd ennek áldásait, mert a forgalmat a budapest—zagreb—fiumei vonalon helyreállítják és így Magyarország előtt megnyílik az út a tengerhez. A békeszerződés jogot adnak Magyarországnak, hogy magyar lobogó alatt kereskedelmi flottát tartson fenn. Természetes, hogy ezeket a hajókat Fiumében fogják építeni és ott lesz a bázisa is a hajóknak.

A cukorrépatermelés. A cukorgyárak tudvalevőleg már ősszel szerződnek termelőikkel, hogy mennyiért veszik át a termelt répát és hogy a termelők milyen területet vetnek be répával. Amint értesülünk, az idén oly nagy számban jelentkeztek a termelők, hogy a cukorgyárak nem minden ajánlatot fogadtak el. Eddig hatvanezer hold termelését veszik majd át a cukorgyárak, ami 6000 vagonnak felel meg. Ezzel a mennyiséggel teljes szükségletünk fedezve volna.

Mennyit vetettek be ősszel. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az őszi kedvező időjárás folytán sokkal nagyobb területet vetettek be kenyérmagvakkal, mint az előző évben. Így a Bécskában 19, Horvátországban 25, Montenegróban 19, Bosz-

niában 20 és Szerbiában 75 százalékkal nagyobb terület van az idén megművelve. Szlovéniában és Dalmáciában ugyanakkora terület van megművelve, mint tavaly.

A szeszgyártás az SHS államban. Az utolsó kimutatás szerint országunkban hét nagy és hetven kisebb szeszgyár van, amelyek össztermelése 270 ezer hektoliter. Ennek csak jelentéktelen mennyiségét exportáljuk, a termelés legnagyobb részét itthon fogyasztják el.

Vámbevétel. A vámfőigazgatóság kimutatása szerint 1923. év második felében a vámbevétel 932-5 millió dinárt tett ki az 1922. évi 668-2 millió dinárral szemben.

Stinnes a fumei Lloyd társalapítója. Fiuméből jelentik: A nemrégiben megalakult „Lloyd Fiumano” hajóstársaság részny többsége a triezti Lloyd és Stinnes kezében van. A „Lloyd Fiumano” hajóit az Adrián fogja járattani.

Selyemhernyótenyésztés a Vajdaságban. A kereskedelmi miniszter jelentése szerint a selyemhernyótenyésztés a Vajdaságban oly mérvben emelkedett, hogy a Vajdaság az egész ország szükségletét egyedül fogja fedezhetni. A termelés 1920-ban 58 ezer, 1921-ben 153 ezer, 1922-ben 200 ezer, 1923-ban 225 ezer kilogramm, amely mennyiség 1924-ben valószínűleg 450 ezer kilogrammra fog emelkedni. Az ország területén működő három gyár teljes üzemben dolgozik.

TÖZSDE

Január 21.

Beograd. (Zárlat.) London 36890, Páris 39425, Newyork 8725, Genf 1512-50, Milano 38130, Prága 25425, Wien 0122, Bukarest 4350, Szófia 61, Budapest 035.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 579 és fél, London 2441, Páris 2530, Milano 2507 és fél, Prága 1690, Wien 00081 és egynegyed, Budapest 00205, Beograd 660, Bukarest 290, Varsó üres, Berlin 135, Szófia 415.

Budapest. (Zárlat.) Devizák: Newyork 30175-33175, London 127560-139410, Páris 1355-1505, Milano 1310-1435, Beograd 344-376.

Valuták: Dinár 344-376, Font 127850-139710, Lira 1320-1445, Dollár 30275-33275, Frank 1370-1520.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban. — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(87)	89
Magyar Alt. Hital	(602)	630
Pesti Magy. Keresk.	(1330)	1410
Leszám. és Pénzv.	(110)	114-5
Pesti Hazai	(4250)	4400
Hermes váltóüzlet	(83)	80
Salgótarjáni	(620)	646
Rimamurányi	(132)	135
Égisz	(57)	56-5
Dél cukor	(450)	490
Horvát cukor	(üres)	790

Beocsini portland-cement

Üzv. Guttmann Jakabné és Fiai cégénél
Veliki Becskerek. 2241

A kommunista „keresztelési” szertartás. Moszkvából jelentik: Kalenin, az orosz kommunista köztársaság elnöke, hivatalos formában is szentesítette azt a bolsevik ceremóniát, amely ezentúl a keresztelés szertartását fogja helyettesíteni Oroszországban. Az orosz gyerekeket ezentúl nem keresztelni, hanem „oktobrizálni” fogják, annak a hónapnak tiszteletére, amelyben a bolsevik forradalom kitört. Vegigéztünk egy ilyen oktobrizálást. Mintegy 500 kommunista jelenlétében hajtották végre a ceremóniát. Az újszülöttet egy emelvényre helyezték s azután felvetették a kérdést, hogy mi legyen a neve. A többség úgy határozott, hogy Lenin után Vladimirnek nevezzék az újszülöttet. Ezután Kalenin elnök beszélt, nem mint „keresztapa”, hanem mint „október-anya”, a keresztanyai szerepet, helyesebben az „októberanyáét” viszont egy kommunista nő vállalta. Később a gyermeket egy vörös bölcsebe helyezték, a szovjet jelvényeit viselte magán. Testőrséggel gyerekesapat vonult fel. Beszédet hangzottak még el és egyáltalában nem egyházi jellegű koncert.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etesova u. 5.

Meghívó.

A Veliki Becskerei Temetkezési Egylet 1924. évi február 3-an d. e. 10 órakor a „Klub”-kávéház éttermében tartja

rendes évi közgyűlést

melyre a t. c. tagok ezennel meghívóznak.

NAPIREND:

1. Egy elnök (ad hoc) választása.
2. Három jegyzőkönyvhitelítelő választása.
3. Számadási jelentés 1923. évről.
4. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása
5. Egy egyetemi elnök választása.
6. Igazgató választása
7. Újra választandó 10 választmányi tag 3 évre
8. A választmány javaslata az elnök remunerációja tárgyában
9. A választmány indítványa az igazgatói fizetés felemelése tárgyában.
10. Netáni indítványok

117 Az egyleti vezetőség.

Br. 377. s. i. 1923. 114

Objava dražbe.

Novobečejski kr. sreski sud sa rešenjem br. 2698. u korist Domonkoša Meleg iz Kumana protiv Dušana Cukića iz Kumana, radi namirenja 650 Din glavnica i 368 Din troška, odredio je sudsku prodaju na uzalozena 2 konja, 1 kola i 2 hvata sena u proceni od 12.000 dinara.

Radi sprovađanja te prodaje zakazujem dan za i. februara 1924. god. u 10 sati pre podne, a mesto opštinsku kuću u Kumani.

U Novom Bečeju, 28. decembra 1923. god.

Stevan Ranković
kr. sr. sudski izvršitelj.

Egy jókarban levő 78

harmónium eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy használt rövid zongora vagy pianino megvételre kerestetik.

113 Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Egy feles, esetleg háromnegyedes

Cselló

megvételre kerestetik.

Ugyanott két hegedű eladó.

Cím a kiadóban. 119

Minden háziasszony 120

ingyen kap

1 dl borecetét próbára. Kohn Ignác bor- és szeszáranyagkereskedése V. Becskerek, a nagyhid mellett.

Elegánsan 118

butorozott szobát

keresek a központban. Ár nem játszik szerepet. — Nagy, Nagybecskereki Takarékpénztár.

A srpskiitebeji káoszínó, könyvtárából 107

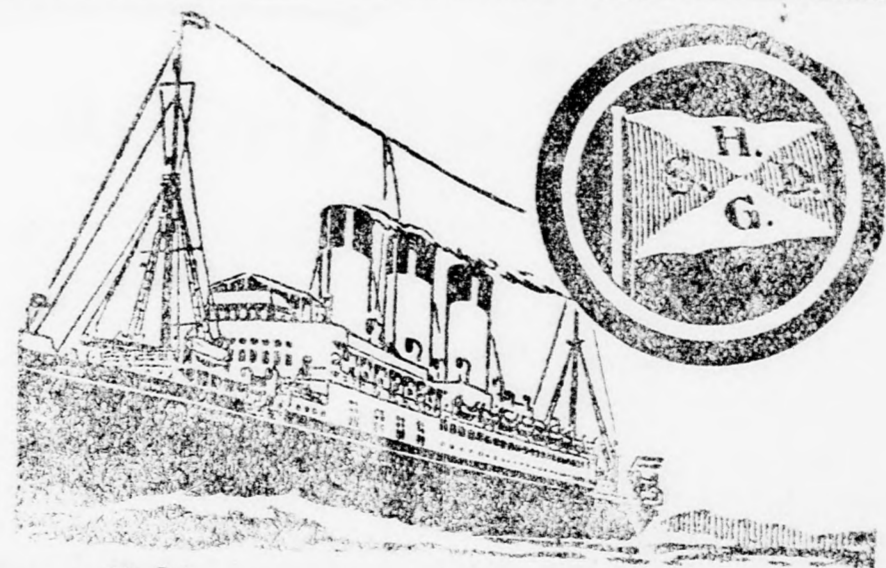
elad

1000 magyar és német könyvet.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Obilityeva (Zápolya) utca 5. szám alatt volt műhelyemet áthelyeztem Pupinova (Árpád) utca 7., Rózsa-féle házba. Vállalom épület- és vízvezeték-szereléseket, minden e szakmába vágó javításokat. Pontos és gyors kiszolgálás.

Maradok tisztelettel

ORGINYÁK MIHÁLY 12 katos.

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Társaság

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók a legkitünőbb berendezéssel I., II. és III. osztályu utasok részére

indulnak:

Január 24-én „Villagarcia”
Február 8-án „Bilbao”
9-én „Espana”
28-án „Antonio Delfino”
Március 13-án „La Coruna”
20-án „Cap Norte”
Április 8-án „Vigo”
17-én „Cap Polonia”

Hamburgból Argentiniába, Braziliába és Uruguayba.

Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a

Jugoszláviai vezérügynökség ZAGREB, Petrinjska ulica 73.

Ügynökségek: Beograd, Balkanska 49. • V. Becskerek, Aleksandrova 27. • Bitolj, Bankarska 13.